KUTSESTANDARD

Ehitusplekksepp, tase 4

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalikke kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse koolituskavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Kutsestandard Ehitusplekksepp, tase 4 on täienduskoolituse õppekava ja töömaailma kutse andmise aluseks. See kutsestandard ei ole tasemeõppe õppekava ning koolilõpu kutse andmise aluseks.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Ehitusplekksepp, tase 4	4

A-osa
KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus
Ehitusplekksepad töötavad ehitusmaterjale tootvates ja ehitusettevõtetes. Nad ehitavad nõuetekohaseid valts- ja profiilplekk-katuseid ja fassaade ning paigaldavad plekkdetaile. Tööülesannete hulka kuulub ka aluskatuse ehitamine, vihmaveesüsteemide paigaldamine ja olemasolevate katuste hooldamine ja remont. 4. taseme ehitusplekksepp omab eelnevat töökogemust. Ta töötab iseseisvalt, täidab keerukamaid tööoperatsioone ning juhendab vajadusel vähem kogenud kolleege. Selle taseme ehitusplekksepp omab lisaks kaasaegsete materjalide ja tehnoloogiate tundmisele baasteadmisi ja -oskusi ka traditsioonilisematest katuseehituse tehnoloogiatest, meetoditest ja materjalidest. Lähtub oma töös kehtivatest EVS standarditest. Ehitusplekksepad töötavad üldjuhul viis päeva nädalas, kaheksa tundi päevas. Sõltuvalt objektist, ilmastikust ja valmimistähtaegadest võib tööaeg muutuda. Töö tempo ja tööülesanded on vahelduvad. Ehitusplekksepa töö on füüsiliselt raske ja pingeline. Töötatakse peamiselt välitingimustes ja erinevatel kõrgustel. Töötades tuleb sageli tõsta ja teisaldada raskeid ehitusmaterjale ning tegutseda sundasendites, nt põlvitades või kükitades. Suvel kuumaga töötades võib tekkida ülekuumenemisoht, sest päikese käes on katusel temperatuurid kõrgemad. Ehitusplekksepad peavad hoolega jälgima ohutustehnikat, kasutama töökindaid, kiivrit, vajadusel kaitseprille (päikese peegeldus plekk-katusel). Ohupiirkondades või katuseservadel töötades tuleb kasutada spetsiaalset turvavarustust (turvarakmed vm). Turvanõuete eiramise ning hooletu käitumise tagajärjel võivad juhtuda raskete kehavigastuste või lausa surmaga lõppevad tööõnnetused. Oma töös kasutab ehitusplekksepp mitmesuguseid mehaanilisi- ja elektritööriistu: plekikäärid, valtsitangid, pihid, mõõte- ja märkevahendid, plekksepahaamrid, valtsirauad, jootmisvahendid jne.
A.2 Tööosad
A.2.1 Plekkdetailide valmistamine A.2.2 Aluskatte ja roovituse paigaldamine katustele ja seintele A.2.3 Tööplatsi ettevalmistamine ja vajalike materjalide ladustamine A.2.4 Ripprennidega vihmaveesüsteemide paigaldamine A.2.5 Profiilplekk-katuste ja fassaadielementide paigaldamine A.2.6 Valtsplekk-katuste paigaldamine A.2.7 Madalama kvalifikatsiooniga ehitusplekksepa nõustamine ja juhendamine
A.3 Kutsealane ettevalmistus
Üldjuhul on 4. taseme ehitusplekksepana töötavatel inimestel kas erialane kutseharidus ja kutsealane töökogemus ehitusettevõttes või keskharidus ning kutsealane töökogemus ehitusettevõttes.

A.4 Enamlevinud ametinimetused
Katuseplekksepp, ehitusplekksepp.
A.6 Tulevikuoskused
Ehitusvaldkonna spetsialistide töös muutub järjest olulisemaks ehitusprotsessi kui terviku mõistmine, teadlikkus rohemajanduse põhimõtetest ehituses, energiatõhususe nõuetega arvestamise, lammutus- ja ehitustööde käigus tekkivate jäätmete korrektse sorteerimise ning saastatuse ärahoidmise oskus (tagamaks ressursside maksimaalset ringlussevõttu). Samuti jooniste lugemise, sh 3D-jooniste, ning erialaste veebi- ja nutiseadmete rakenduste kasutamise oskus.

B-osa
KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur
Ehitusplekksepp, tase 4 kutse moodustub üldoskustest ja kohustuslikest kompetentsidest. Kutse taotlemisel on nõutav üldoskuste ja kõikide kohustuslike kompetentside tõendamine.

B.2 Ehitusplekksepp, tase 4 üldoskused
1. Väljendab oma seisukohti selgelt ja hinnanguvabalt; suhtleb viisakalt, kasutab sobivaid suhtlemisvorme ja -viise; suhtleb konstruktiivselt hoiab häid suhted kolleegidega; tuleb toime keerukates suhtlusolukordades. 2. Kohandub meeskonnaga; teab ja arvestab enda ja teiste rolli meeskonnas; peab kinni meeskonna liikmete vahelistest kokkulepetest; on avatud koostööle ja toetab meeskonna tulemuslikku tegutsemist; jagab meeskonnaliikmetega vajalikku informatsiooni; korraldab enda töölõigu sujuva toimimise, lähtudes juhistest. 3. Mõistab pideva õppimise ja enesearendamise vajadust; seab eesmärgid professionaalseks arenguks; omandab uusi teadmisi ja oskusi ning rakendab neid oma töös. 4. Mõistab ehitusprotsesse ja nende järjestatust (üldine arusaam ehitustegevusest ja energiatõhususest ehitiste ehitamisel ehitustööde ettevalmistamisest kuni ehitise valmimiseni) ja arvestab seda oma töös. 5. Järgib asjakohaseid tööjuhiseid, materjalide tootjate paigaldusjuhendeid ja etteantud kvaliteedinõudeid ning asjakohaseid EVS standardeid. 6. Tunneb tööks vajalikke mõõte vahendeid/instrumente ja nende tööspetsiifikat ja kasutab neid töö tegemisel hoiab neid korras järgides kasutus ning hooldusjuhiseid. 7. Käitleb ehitusjäätmeid vastavalt juhistele. 8. Oskab lugeda ja saab aru ehitusjoonistest ja projektdokumentatsioonist. Määratleb vajadusel tööks vajalikud materjalid ja materjalide mahud. 9. Kasutab oma töös ergonoomilisi, energiasäästlikke ja ohutuid töövõtteid ning isikukaitsevahendeid, järgides kõikides tööprotsessietappides töötervishoiu-, keskkonnahoiu-, tööohutusnõudeid (sh tööaluste (väiketellingute) - ja ohutuspiirete paigaldamine, tagab töökoha valgustatuse, järgib ohutusnõudeid töötamisel tõstemehhanismide haardealas). 10. Tegutseb õnnetusjuhtumi korral vastavalt kokkulepitud juhistele, kutsub professionaalse abi ja teatab õnnetusjuhtumist objektijuhile või tööandjale. 11. Tugineb oma töös algteadmistele energiatõhususest, ehitusfüüsikast (sh soojusisoleerimine, niiskuse- ja hüdroisoleerimine, tuulutus), katusetöödega seonduvate ehitusmaterjalide omadustest ja lähtub keskkonna tingimustest. 12. Kasutab oma igapäevatöös arvutit iseseisva kasutaja tasemel (vt lisa 1 Digipädevuste enesehindamise skaala). 13. Kasutab oma töös eesti keelt tasemel B1 (vt lisa 2 Keelte oskustasemete kirjeldused) koos erialase sõnavaraga ja ühte võõrkeelt tasemel A2.

B.3 Kompetentsid	
B.3.1 Plekkdetailide valmistamine	**EKR tase 4**
Tegevusnäitajad: 1. Koostab vastavalt vajadusele detaili tööeskiisi või šablooni. 2. Märgib eskiisilt või tööülesandest lähtuvalt mõõdud plekile ja lõikab nende põhjal välja erikujulisi ja keerulisemaid detaile.	

3. Ühendab tasapinnalisi ja kumeraid detaile ühe- või kahekordse püst- või lamavaltsi, nurkvaltsi või jootmisega.	
B.3.2 Aluskatte ja roovituse paigaldamine katustele ja seintele	**EKR tase 4**
Tegevusnäitajad: 1. Paigaldab aluskatte katustele ja seintele. 2. Paigaldab katusele või seinale nõuetekohase (nt vastavalt projektile või tootjapoolsele paigaldusjuhisele vm) roovituse.	
B.3.3 Tööplatsi ettevalmistamine ja vajalike materjalide ladustamine	**EKR tase 4**
Tegevusnäitajad: 1. Piirab töötsooni ja veendub, et materjalide ladustamise alal ei oleks ülearuseid esemeid jne. Ladustamisel järgib vastutava isiku juhiseid, terastoodete ladustamise nõudeid ja hoone kandekonstruktsioonide koormamise piiranguid. Materjali katusele tõstmisel paigaldab turvapiirded. 2. Kinnitab või koormab materjalid nii, et need ei hakkaks tuule või muude tegurite mõjul liikuma. 3. Katab asjakohaseid vahendeid kasutades ladustatud materjalid, kaitsmaks neid ilmastikumõjude eest.	
B.3.4 Ripprennidega vihmaveesüsteemide paigaldamine	**EKR tase 4**
Tegevusnäitajad: 1. Määrab vajaliku vihmaveesüsteemi detailide koguse. Tellib õiges koguses ja õigete mõõtudega vihmaveesüsteemi detailid ja tarvikud, arvestades katuse kaldeid, seina tüüpi ja äravoolualade suurust. Võrdleb projektis esitatud vihmveesüsteemi läbilaskevõime vastavust katuse parameetritega, erinevuse korral teavitab sellest vahetut tööjuhti. 2. Märgib hoonele vihmaveesüsteemi paigaldamiseks vajalikud mõõdud. 3. Paigaldab vihmaveesüsteemi vastavalt antud juhisele. Kinnitab ja tihendab selle. Teeb vajadusel jootmistöid vihmaveesüsteemidele.	
B.3.5 Profiilplekk-katuste ja fassaadielementide paigaldamine	**EKR tase 4**
Tegevusnäitajad: 1. Töötleb profiilplekke ja lisaplekke, lähtudes katuse eripärast. Paigaldab, kinnitab ja tihendab katuse valmisdetaile, lähtudes tootjapoolsest paigaldusjuhendist. 2. Töötleb fassaadide plekk-katteid ja lisaplekke. Paigaldab, kinnitab ja tihendab neid vastavalt tootjapoolsele paigaldusjuhendile.	
B.3.6 Valtsplekk-katuste paigaldamine	**EKR tase 4**
Tegevusnäitajad: 1. Teeb eskiisjoonise, lähtudes katuse reaalsetest mõõtudest. Arvestab välja vajamineva materjali koguse. 2. Töötleb eelvaltsitud paane ja tasapinnalisi käsivaltsdetaile vastavalt vajadusele. 3. Paigaldab ja kinnitab eelvaltsitud paane, kasutades erinevaid valtsimistehnikaid. 4. Paigaldab tasapinnalisi ja ruumilisi käsivaltsdetaile, kasutades erinevaid valtsimitehnikaid. 5. Valtsib vastavatest detailidest katusepealse renni.	
B.3.7 Madalama kvalifikatsiooniga ehitusplekksepa nõustamine ja juhendamine	**EKR tase 4**
Tegevusnäitajad: 1. Juhendab madalama kvalifikatsiooniga kolleege, pakub tuge tekkinud probleemide ja küsimuste lahendamisel; aitab tõsta juhendatava töö kvaliteeti, õpetades vajalikke ja kasulikke töövõtteid. 2. Jälgib juhendatava töö kvaliteeti ja kehtestatud nõuetest kinnipidamist. 3. Annab juhendatavale selgesõnaliselt ja õigeaegselt tagasisidet tema tegevuse kohta.	

C-osa
ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	22-14122021-1.1.1/6k

2. Kutsestandardi koostajad	Kaupo Jälle, AS Jälle ja Ko Kalvi Kondio, OÜ Valtsimees Peeter Kärp, Eesti Katuse- ja Fassaadimeistrite Liit Erki Loigom, AS Toode Aivo Andrekson, Eesti Isolatsiooni Ettevõtjate Liit Ain Pihl, Rändmeister OÜ
3. Kutsestandardi kinnitaja	Arhitektuuri, Geomaatika, Ehituse ja Kinnisvara Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	40
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	14.12.2021
6. Kutsestandard kehtib kuni	05.05.2027
7. Kutsestandardi versiooni number	6
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	7121 Katusekatjad
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	4
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Whitesmith, EstQF Level 4
Soome keeles	Peltiseppä
Vene keeles	Жестянщик
C.3 Lisad	
Lisa 1 Keelte oskustasemete kirjeldused	
Lisa 2 Digipädevuste enesehindamise skaala	